

La vocació universitària de Tortosa

L'alcalde de Tarragona vol que la Universitat Rovira i Virgili canviï el seu nom pel d'Universitat de Tarragona. A l'alcalde cal recordar-li que la llei de creació, de 30 de desembre de 1991, assenyalava que "La URV ha de tenir vocació de continuïtat de la presència universitària a les comarques tarragonines i de les Terres de l'Ebre, que es remunta als segles XVI i XVII i fou suprimida per la força després de la Guerra de Successió". La URV no és, doncs, només de Tarragona sinó també de l'Ebre.

Josep Bayarri Raça

L'any 1645 el rei Felip IV instituïa en universitat els Reials Col·legis de Sant Domènec i Sant Jordi, fundats pels dominics el 1528 i reconeguts per butlla del papa Climent VIII l'any 1600. S'hi impartien graus en arts, filosofia i teologia. La universitat tortosina va durar poc, ja que el 1717 Felip V creava la Universitat de Cervera i suprimia totes les universitats existents a Catalunya. La de Barcelona fou restaurada el 1842, Lleida, Girona, Tarragona-Reus van recuperar-la el 1991; la de Vic fou reconeguda el 1997, mentre que Tortosa viuria un llarg calvari per tornar a ser seu universitària.

A Tortosa sempre li va quedar el neguit de recuperar estudis superiors, i en part ho aconseguí des dels estaments eclesiàstics, però limitat a la formació sacerdotal, com el Seminari Conciliar i

el Col·legi Màxim dels jesuïtes a Jesús amb les llicenciatures en Filosofia i Teologia. Ja al segle XX va haver-hi presència i participació d'estudiosos d'arreu del món als centres científics creats també pels jesuïtes entre 1904-1908 a Roquetes: Observatori de l'Ebre en Ciències Físiques, Laboratori Químic i Laboratori Biològic; aquests dos darrers traslladats a Sarrià el 1916. Anys després a l'Observatori s'impartiren cursos de doctorat en Físiques.

El 1948, al si del col·legi teresià del carrer de Rosselló es va crear l'Escola de Magisteri Enric d'Ossó, que des del curs 1968/69 fou un centre autònom. L'Escola no va poder assolir les exigències sobre els estudis de Magisteri marcades per la llei i tampoc va rebre l'ajut que esperava de les institucions locals. Tancà el setembre de 1975. Més de 200 noies havien passat per les seves aules per obtenir el títol de mestra

d'escola primària. El mateix 1975 es creava l'Escola Femenina d'ATS de L'Alfama a l'edifici que havia deixat lliure la Clínica, al carrer de la Llotja, al centre de Tortosa; va funcionar solament quatre cursos, però, en certa manera, tingué continuïtat en l'Escola d'Infermeria de l'Hospital Verge de la Cinta que es posà en marxa el 1983.

Tortosa obtingué un dels primers centres territorials de la UNED (1974), que, a manca d'altres realitats, tot i les seves especificitats, fou saludat com un gran èxit, com també ho fou l'establiment d'un centre territorial de la UOC. Mentre (1980) es creava una comissió que malda per obtenir estudis universitaris presencials en competència amb Tarragona que ja tenia una delegació de la Universitat de Barcelona (1971). No va tenir gaire èxit. El 1991 nasqué la Universitat Rovira i Virgili i els seus responsables van centralitzar-la en Ta-

El Col·legi de les Teresianes de Tortosa fou també escola de Magisteri durant prop de 30 anys.

rragona i Reus. Pensant que això podia succeir, malgrat les declaracions dels polítics, a Tortosa havien creat la Fundació Universitària Dr. Manyà (1997) per obtenir per via privada el que els negaria la URV. Així arrencaria l'Escola Universitària d'Empresarials i de Turisme i la Universitat d'Estiu, mentre la Universitat Internacional impartia estudis de Química i d'enginyer tècnic agrícola (1998), que no reeixirien i que suspendrien al poc temps, quan ja havien arrelat.

Finalment el 2003 la URV aterrà a Tortosa creant el Campus de les Terres de l'Ebre, que assumí com a propis els estudis que gestionava la Fundació Dr.

Manyà i els d'infermeria, mentre la Generalitat construïa unes àmplies instal·lacions al barri de Remolins. Actualment prop de 700 alumnes dels graus d'ADE, i la seva especialitat de Turisme, d'Infermeria i de mestres d'infantil i primària, a més d'alguns mestres, hi estudien. La universitat tortosina torna a ser una realitat física, malgrat que només sigui com a sucursal de Tarragona, que ara vol monopolitzar-ne el nom. Per als polítics tarragonins Catalunya continua sent la suma de quatre províncies. És bo avui recordar tants d'esforços, sovint contra corrent, per recuperar per a Tortosa la condició d'universitària. ■